

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

DANSKE
REGIONER

22-11-2024

EMN-2023-01020

1738381

Ole Ravnholt Sørensen

Høringsvar vedr. forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af direktiv om energieffektivitet).

Danske Regioner har modtaget Energistyrelsens høring fra 30. oktober vedrørende 'forslag til Lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhus-gasreduktion, lov om fjernkøling, lov om varmforsyning og forskellige andre love (Implementering af dele af EU's reviderede Energieffektiviseringsdirektiv (EED)).

Lovforslaget er et vigtigt skridt på vejen mod at sikre øget energieffektivitet i den offentlige bygningsmasse, bl.a. gennem øget fokus på energirenoveringer.

Regionerne har gennem mange år haft et stort fokus på at øge energieffektiviteten i egen bygningsmasse. Derfor giver det god mening, at der fra EU's side nu lægges ekstra kræfter i at udbrede denne dagsorden, herunder EED's krav til medlemsstaterne om at sikre energirenovering af den offentlige bygningsmasse med 3. pct. årligt.

Danske Regioner støtter, at der med lovforslaget nu tilvejebringes visse af de helt grundlæggende hjemler til brug for implementeringen af EED, bl.a. i relation til offentliggørelse af oplysninger om energiforbrug, øget fokus på energieffektivitet i relevante udbud, anvendelse af princippet om 'energieffektivitet først' etc.

Der er tale om ganske mange regler og bemyndigelser som fremover vil kunne udløse nye administrative byrder for regionernes medarbejdere, bl.a. i form af øget tidsforbrug, flere transaktionsomkostninger m.v.; dermed også mindre tid til en af regionernes kerneopgaver: Leverance af sundhedsydelser til borgere og patienter.

Danske Regioner ser en fare i, at dansk implementering af EED risikerer at blive unødigt bureaukratisk. Derfor opfordrer foreningen til en tilgang, hvor mængden af nye regler i videst muligt omfang begrænses. Dernæst opfordrer

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Danske Regioner til en tilgang, hvor nødvendige nye regler hviler på en bæredygtig balance mellem evnen til at fremme energieffektiv adfærd, samt de administrative byrder som reglerne medfører.

Netop disse hensyn ligger samtidig på linje med tidligere udmeldinger fra Klima-Energi- og Forsyningsministeren om, at implementering af EED i regioner og kommuner hverken bør gøres besværligt eller unødigt dyrt (jf. brev fra ministeren til Danske Regioner, August, 2024).

Dansk implementering af EED vil medføre nye opgaver og økonomiske udfordringer for regionerne. Disse gør sig bl.a. gældende ift. direktivets artikel 6 som omhandler forpligtelsen til at løfte den offentlige bygningsmasse til NZEB-niveau (nearly zero energy buildings).

På nuværende tidspunkt foreligger der ikke nogen konkret model for dansk implementering af 3 pct-kravet på tværs af sektorer. Det står dog klart, at det skærpede 3 pct-krav vil medføre ganske betydelige administrative og økonomiske byrder for regionerne.

Danske Regioner ønsker, at compensationen af disse byrder forhandles efter gældende DUT-regler. Danske Regioner noterer sig dernæst EU-Kommissionens henstillinger om, at medlemslandene ifm. implementeringen af EED skal yde støtte til de offentlige organer, hvilket bl.a. kan omfatte finansiel og teknisk støtte.

Der tages forbehold for endelig godkendelse af høringssvaret på Danske Regioners bestyrelsesmøde den 19. december.

Med venlig hilsen

Anders Kühnau
Formand, Danske Regioner

Mads Duedahl
Næstformand, Danske Regioner

I. Generelle bemærkninger

Danske Regioner anerkender behovet for at styrke energieffektiviteten i alle dele af samfundet, herunder den offentlige sektor. Danske Regioner støtter derfor, at der med lovforslaget nu tilvejebringes visse af de helt grundlæggende hjemler til brug for Danmarks implementering af EED.

Dog er der tale om ganske mange og vidtrækkende bemyndigelser, som ved senere udmøntning risikerer at kunne pålægge bl.a. regionerne ganske betydelige administrative og økonomiske byrder. Dette gælder bl.a. i forhold til skærpede krav:

- Til indberetning og offentliggørelse af oplysninger om regionernes energiforbrug, vandforbrug samt renoveringer af egen bygningsmasse, herunder hensyn til CO₂-emissioner ifm investeringer og aktiviteter, energieffektivitetsforanstaltninger i planer, aktiv høring af disse planer, afbøde negative virkninger af energieffektivitetsforanstaltninger ift. særligt sårbare grupper
- Til ordregivende myndigheder i regionerne om prioritering af energieffektivitetshensyn ifm fremtidige udbud, herunder risici for svækket konkurrence
- Vedr. indsamling og formidling af data om størrelse og skala for bl.a. regionernes investeringer i energieffektivitet
- Til prioritering og integration af princippet om 'energieffektivitet først' ifm visse typer planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger
- Til etablering af rådgivende funktioner om energieffektivitet.

EED skal være implementeret i Danmark senest oktober 2025 og skal bl.a. understøtte øget energieffektivitet i alle dele af den offentlige sektor, inklusiv regionerne. Dette skal bl.a. ske gennem løbende årlige reduktioner af den offentlige sektors samlede energiforbrug, krav om løbende energirenoveringer af offentligt ejede bygninger til NZEB-niveau, integration af energieffektivitet i offentlige indkøb, anvendelse af 'princippet om energieffektivitet først' etc.

En særlig opgave relaterer sig til EED's krav om årlig energirenovering af den offentlige bygningsmasse til NZEB-niveau (artikel 6). Afgørende for denne del implementeringen er derfor, at der laves en dansk model for, hvordan EED's artikel 6 udmøntes på tværs af stat, regioner og kommuner. Danske Regioner ser frem til den videre dialog herom.

Som bygningsejer har regionerne i dag driftsansvaret for en portefølje på omtrent 5,4 mio. kvm. svarende til omkring ca. 15 pct. af den samlede offentlige bygningsmasse i Danmark.

Regionernes kerneopgaver ift. sundhed betyder, at hospitaler/sygehuse i dag tegner sig for ca. 75-85 pct. af regionernes samlede bygningsportefølje. Her er

der samtidig tale om bygninger, der varetager samfundskritiske funktioner ift. leverance af sundhedsydelse og patientbehandling.

Regionerne har siden 2009 og frem til i dag (2022) formået at nedbringe det samlede energiforbrug med 10 pct. I samme periode er hospitalernes aktivitet – opgjort som indlæggelser og ambulant behandling – steget med 18 pct. Det er således lykkedes regionerne at få stigende aktivitet og faldende energiforbrug til at gå hånd i hånd. Denne dekobling bygger bl.a. på løbende optimering og tilpasning af energiforbruget på hospitalerne gennem rentable tekniske renoveringer af anlæg og installationer.

Indsatsen ligger samtidig i god forlængelse af den fællesregionale strategi om "Grønne Hospitaler" (januar, 2024), der bl.a. rummer målsætningen om at halvere regionernes samlede CO₂-udledninger inden 2035, bl.a. med aktivt bidrag fra det forbrug som finder sted i bygninger/hospitaler.

II. Konkrete bemærkninger

Nedenfor følger bemærkninger til en række af de foreslåede bemyndigelser, jf. lovforslagets hovedpunkter.

Ad: Bemyndigelser til at fastsætte regler om indberetning og offentliggørelse af offentligt energi og vandforbrug og renoveringer mv.

Under §1 stk. 7 lægges der op til, at der i §13 i Lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion indsættes et nyt stk. 4, som bemyndiger ministeren til at *"fastsætte regler om, at bl.a. regionerne fremover skal: 1) Tage hensyn til CO₂-emissioner i forbindelse med investeringer og aktiviteter, 2) Fastsætte energieffektivitetsforanstaltninger i planer, 3) Gennemføre høring af planer, der indeholder energieffektivitetsforanstaltninger, 4) Afbøde negative virkninger af energieffektivitetsforanstaltninger ift. særligt sårbare grupper, 5) Indberette oplysninger om energi- og vandforbrug"*. Endvidere foreslås et nyt stk. 5, der åbner for at fastsætte *"regler om offentliggørelse af de i stk. 4, nr. 5, indberettede oplysninger"*

De foreslåede bemyndigelser ventes anvendt til at fastsætte nye regler om at bl.a. regionerne tilskyndes til at tage hensyn til CO₂-emissioner ifm. investeringer og aktiviteter, fastsætte energieffektivitetsforanstaltninger i langsigtede planer, gennemføre formelle høringer af disse planer, tage hensyn til at afbøde væsentlige direkte eller indirekte konsekvenser for såkaldt "sårbare grupper" (dvs. lavindkomsthusholdninger med en vis energibyrd, sårbare kunder, personer i lavindkomsthusholdninger og personer, som bor i socialt boligbyggeri).

Danske Regioner bemærker, at regionerne allerede i dag har et stort fokus på at nedbringe klimaaftrykket fra egen virksomhed og drift, jf. målsætningerne i "Grønne Hospitaler" (2024) herunder aktiviteter i relation til byggeri og

vedligehold af egen bygningsmasse. Set i det lys kan det forekomme overflødig med nye statslige regler, der pålægger regionerne en adfærd og praksis som allerede er en realitet i dag, og som samtidig medfører en ikke ubetydelig administrativ byrde. Tilsvarende gøres opmærksom på, at det hidtil har ligget i periferien af regionernes kerneopgaver at afbøde konsekvenserne af den grønne omstilling ift. sårbare grupper.

De foreslåede bemyndigelser ventes derudover brugt til at fastsætte nye regler om, at offentlige organer - eller en overordnet enhed med underordnede organer - skal indberette offentlige organers faktiske energi- og vandforbrug, såfremt tilstrækkelige oplysninger ikke effektivt kan indhentes på anden vis, eksempelvis via allerede tilgængelige datakilder såsom BBR-registret. Endvidere åbnes der for, at disse oplysninger fremover offentliggøres på hjemmesiden www.spareenergi.dk.

Danske Regioner anerkender ønsket om at kunne opgøre og synliggøre energiforbruget i alle dele af den offentlig sektor på et passende aggregationsniveau, som led i implementeringen af EED. Forslaget vil dog udløse væsentlige administrative byrder og pålægge personale i regionerne nye tidskrævende opgaver; navnlig hvis kravene ift. detaljeringsniveau bliver uhensigtsmæssig høje.

Ved udmøntning af forslaget bør der derfor arbejdes målrettet på et digitalt setup for rapportering og indberetning, som videst muligt minimerer transaktionsomkostninger og administrative byrder for regioner og øvrige berørte parter. Det kan eksempelvis bestå i, at opgaven som helhed eller adgang til de nødvendige data sker via de kollektive forsyningselskaber, jf. lovforslagets overvejelser. For Danske Regioner er det således afgørende, at der landes en administrativ enkel rapporteringsmodel.

Vedr. økonomiske implikationer: Danske Regioner er enig i lovforslagets bemærkninger om, at den konkrete udmøntning "*vil kunne have økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for forbundet med opgavevaretagelsen hos enheden med ansvar for indsamling og opgørelse af oplysninger, samt udgifter til offentlige organer ved administration forbundet med indberetning og høring m.v.*", herunder for regionerne. Danske Regioner forudsætter i den forbindelse kompensation svarende til de afledte økonomiske konsekvenser for regionerne der følger af forslaget.

Ad: Bemyndigelser til at fastsætte regler om indberetning og offentliggørelse af offentligt energi og vandforbrug og renoveringer mv.

Lovforslagets §4 stk. 4 lægger op til, at der i Lov om energibesparelser i bygninger (§21) indsættes nyt stk. 5. Her åbnes for at *fastsætte regler om indhentning af oplysninger om bygninger m.v., som ejes eller lejes af de offentlige institutioner og virksomheder m.v. som er nævnt i § 22, stk. 1.*

Tilsvarende foreslås i stk. 6, at der *kan fastsættes regler om offentliggørelse af de i stk. 1, nr. 5, indberettede oplysninger og de i stk. 5 indhentede oplysninger.*«

Bemyndigelsen - der relaterer sig til EED's såkaldte energirenoveringsforpligtelse (artikel 6) - forventes bl.a. brugt til at stille krav om offentlige organers indberetning af oplysninger om deres ejede og lejede bygninger og oplysninger om renoveringer af bygningerne (til NZEB-niveau), såfremt oplysninger ikke kan indhentes fra allerede tilgængelige datakilder.

Danske Regioner tager forbehold for den konkrete udmøntning af bemyndigelsen, herunder hvilke specifikke rammer og krav, der fremover gøres gældende overfor regionerne ift. indberetning og deling af de ønskede oplysninger. Også på dette felt opfordrer Danske Regioner til brug af modeller, som videst muligt reducerer og minimerer de administrative byrder ifm. rapportering.

Vedr. økonomiske implikationer: Danske Regioner er enig i lovforslagets bemærkninger om, at den konkrete udmøntning *"vil kunne have økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for forbundet med opgavevaretagelsen hos enheden med ansvar for indsamling og opgørelse af oplysninger, samt udgifter til offentlige organer ved administration forbundet med indberetning og høring m.v."*, herunder for regionerne. Der vil derfor være behov at tage konkret stilling og finde en afklaring i takt med at de foreslåede bemyndigelser foreligger. Danske Regioner forudsætter i den forbindelse kompensation svarende til de afledte økonomiske konsekvenser for regionerne der følger af forslaget.

Ad: Bemyndigelser til fastsættelse af regler om energieffektivitet mv. i offentlige udbud.

Under §1 stk. 4 lægger lovforslaget op til, at der i Lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion indsættes en bemyndigelse til senere at kunne fastsætte *"regler om ordregivende myndigheders og ordregivende enheders indgåelse af offentlige kontrakter og koncessioner ved deres køb af produkter, tjenester, bygninger og bygge- og anlægsarbejder om:*

- 1) *Overholdelse af krav om energieffektivitet m.v.*
- 2) *Anvendelse af princippet om energieffektivitet først.*
- 3) *Vurdering af gennemførligheden af at indgå langsigtede kontrakter om energimæssig ydeevne, som fører til langsigtede energibesparelser, ved udbud af kontrakter vedrørende tjenester med et betydeligt energiindhold.*
- 4) *Offentliggørelse af oplysninger om energieffektivitetsvirkningen af kontrakter i Tenders Electronic Daily (TED).*«

Regionerne køber årligt varer og tjenesteydelser ind til sundhedsvæsenet for en samlet værdi af ca. 40 mia. kr. Indkøbsområdet i regionerne er forankret i professionelle indkøbsorganisationer, der ofte i samarbejde med det kliniske

niveau har ansvaret for at forberede, planlægge og eksekvere offentlige udbud indenfor en bred portefølje af varekategorier.

Som ordregivende myndighed har det stor værdi, at man lokalt selv, indenfor Udbudslovens rammer, har manøvrerum til at kunne designe og tilrettelægge konkrete udbud, der dels imødekommer kliniske behov, men også udnytter fordelene ved optimal konkurrence blandt potentielle tilbudsgivere.

For at sikre en optimal konkurrencesituation ifm. en udbudt opgave, har det især stor værdi, at man som ordregivende myndighed selv kan fastlægge kravsspecifikationer ifm. udbuddet - bl.a. på baggrund af en aktiv markedsdialog – samt hvilke evalueringskriterier modtagne tilbud efterfølgende skal vurderes ud fra, herunder minimumskrav samt vægtningen af konkurrencekrav mv.

For at sikre en optimal konkurrencesituation er det tilsvarende essentielt, at ordregiver har den nødvendige fleksibilitet og manøvrerum til selv at beslutte hvordan kravsspecifikationer konkret skal udformes, samt hvordan diverse evalueringskriterier skal vægtes i det enkelte udbud.

Med lovforslaget åbnes der for, at ordregivende myndigheder (bl.a. i regionerne) i fremtiden – som noget nyt – kan blive pålagt relativt eksplicite krav om at integrere og indarbejde hensyn til energieffektivitet i relevante udbud. Heri ligger, at ordregivende myndigheder fremover pålægges at skulle vægte hensyn til energieffektivitet forholdsvist højt, også i situationer hvor marked og konkurrencesituationen ikke er tilstrækkelig moden til at honorere sådanne krav.

I lyset af globale klimaudfordringer samt samfundets og virksomheders stigende fokus på grønne løsninger, der reducerer klimaaftrykket, vil der naturligvis finde markedsudvikling sted. Det vil sige markeds-mæssige tilpasninger, hvor brancher, producenter og leverandører trinvist bevæger sig i retning af kunne tilbyde produkter og løsninger med en stadigt gunstigere profil, når det gælder egenskaber ift. energieffektivitet. Der er netop her tale om trinvis markedsudvikling som vil forløbe over tid, og hvor også offentlige ordregivere har et ansvar for at skubbe på gennem markedskonforme grønne krav.

Såfremt der indføres meget bastante krav om energieffektivitet som element i fremtidige udbud, vil et risikomoment fortsat være, at ordregivende myndigheder fremover derved risikerer at miste en del af den fleksibilitet som man i dag har til at udforme udbud, der videst muligt fremmer optimal konkurrence til gunst for ordregiver, tilbudsgivere (og i sidste ende patienterne). I situationer, hvor denne fleksibilitet reduceres eller helt mistes, vil det samtidigt kunne føre til reduceret og mindsket konkurrence – dermed

også negative implikationer på prisdannelsen, hvilket i sidste ende vil kunne føre til stigende priser.

Endelig risikerer kommende krav på området at påføre ordregivende myndigheder nye procedurer og arbejdsgange, som ikke er en realitet i dag. Dermed nye opgavebyrder i form af proceskrav og transaktionsomkostninger.

Der ligger derfor et helt afgørende hensyn i, at man også fremadrettet bevarer den fleksibilitet og det manøvrerum som offentlige ordregivere i dag har til selv at kunne designe og tilrettelægge konkrete udbud, som har afsæt i og bygger på en optimal konkurrencesituation ifm en given udbudt opgave.

Livscyklusbetragtninger og krav om høj energieffektivitet er allerede hensyn som regionernes indkøbsorganisationer i dag indarbejder i relevante udbud; vel at mærke i situationer hvor en markedsdialog forudgående har dokumenteret at sådanne krav er bæredygtige at anvende og ikke kompromitterer konkurrencesituationen.

Regionerne arbejder allerede aktivt med den grønne omstilling, herunder også på indkøbsområdet og understøttelse af energieffektiv adfærd. Det er dog afgørende, at dette sker på et bæredygtigt grundlag ift. marked og en velfungerende konkurrence. Heri ligger samtidig, at kommende regler på området ikke må kompromittere den fleksibilitet og det manøvrerum som ordregivende myndigheder i dag har til at kunne tilrettelægge udbud, der bedst muligt animerer sund konkurrence blandt relevante tilbudsgivere.

Danske Regioner finder derfor forslaget uhensigtsmæssigt i dets nuværende form og opfordrer til, at eventuelt kommende regler på området udformes på en måde, der hverken kompromitterer hensynet til sund konkurrence eller reducerer ordregivende myndigheders adgang til at designe og tilrettelægge udbud, der afspejler den markedsdækkende udvikling indenfor en given produkt- eller varekategori.

Danske Regioner bemærker derudover, at EU-Kommissionen tidligere på året har beskrevet et scenarium, hvor det fremover vil *"være op til de ordregivende myndigheder eller de ordregivende enheder at vurdere i hvert enkelt tilfælde, inden de indleder en udbudsprocedure, og være i stand til at påvise, at det ikke er teknisk muligt at kræve en høj energieffektivitet i en kontrakt eller koncession"*¹. Netop for at minimere de afledte administrative byrder ved dansk implementering af forslaget, fraråder Danske Regioner sådanne skridt, hvor fx regionale ordregivere pålægges bevisbyrden med at dokumentere, at det ikke er teknisk muligt at kræve en høj energieffektivitet i en kontrakt eller koncession.

¹ Side 37, EU-kommissionens henstilling (EU) 2024/1716 af 19. juni 2024 om retningslinjer for fortolkningen af artikel 5, 6 og 7 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 for så vidt angår energiforbruget i den offentlige sektor, renovering af offentlige bygninger og offentlige udbud.

Vedr. økonomiske implikationer: Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at *"udmøntningen af de foreslåede bemyndigelser ved nye udvidede krav til energieffektivitet i offentlige udbud vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser af betydning for kommunale, regionale eller statslige aktører. Det vurderes ud fra de forventede besparelser, som energieffektive indkøb, herunder produkter vil levere over tid, at krav til energieffektivitet i offentlige udbud ikke vil medføre øgede økonomiske omkostninger samlet set for offentlige ordregivere. Der kan forventes mindre udgifter til understøttende tiltag som vejledning og information, samt til kontrol og sanktionering.*

Danske Regioner er uenige i denne udlægning. Alt efter hvordan kommende bemyndigelser på området konkret udformes fremadrettet, kan disse føre til reduceret fleksibilitet og manøvrerum for offentlige ordregivere til at tilrettelægge udbud, der videst muligt fremmer en gunstig konkurrencesituation. På sigt dermed også reduceret konkurrence og således et prispres i opadgående retning. Forslaget kan i sidste ende således medføre betydelige økonomiske konsekvenser for regionerne. Disse vil i givet fald skulle kompenseres.

Ad: Bemyndigelse til at fastsætte regler om finansierings-, informations- og tekniske aktiviteter for at fremme energieffektivitet

Under §1 stk. 20 lægger lovforslaget op til, at der i Lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion indsættes en bemyndigelse til at *fastsætte regler om indsamling af data vedr.: 1) Størrelsen af offentlige investeringer vedrørende energieffektivitet og den gennemsnitlige mobiliseringsfaktor, der er opnået ved offentlig finansiering til støtte for energieffektivitetsforanstaltninger. 2) Omfanget af udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet med sondring mellem forskellige produkter. 3) Nationale finansieringsprogrammer, der er indført for at øge udbredelsen af energieffektivitet og bedste praksis og innovative finansieringsordninger til energieffektivitet.*«

Det er vanskeligt at vurdere implikationerne af denne del af lovforslaget, da der endnu mangler klarhed over hvilke finansieringsmekanismer der på europæisk og nationalt plan konkret skal understøtte implementeringen af EED, jf. bemærkningerne til lovforslaget.

I relation til en eventuel forpligtelse til at relevante aktører indsamler data om bl.a. størrelse og skala for offentlige investeringer i energieffektivitet, inklusiv den offentlige bygningsmasse, opfordres der til enkle rammer for indsamling af data som ikke afføder nye administrative opgaver for bl.a. regionerne.

Ovenstående forudsætter dog, at der forinden er etableret gennemsigtighed og transparens i forhold til hvilke konkrete finansieringsinstrumenter- og kilder, der i fremtiden kan bidrage til understøtte implementeringen af EED i alle dele

af den offentlige sektor - i Danmark såvel som øvrige medlemslande. Dette er fortsat uafklaret, jf. bemærkningerne til lovforslaget.

Danske Regioner henviser i den forbindelse til EU-Kommissionens henstilling (fra 19. juni, 2024) om retningslinjer for fortolkningen af artikel 5, 6 og 7 i EED (dvs. bl.a. energispareforpligtelsen (på 1,9 pct. årligt), samt energirenoveringsforpligtelsen (på 3 pct. årligt)). I henstillingen understreger EU-Kommissionen, at medlemslandene ifm. implementering af EED bl.a. skal *"støtte de offentlige organer, hvilket kan omfatte finansiel og teknisk støtte med henblik på at udbrede foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten, uden at det berører statsstøttere reglerne"*.

Denne støtte bør ifølge Kommissionen bl.a. omfatte *"teknisk og finansiel støtte til forbedring af den langsigtede planlægning ifm. bæredygtig energi og dekarbonisering på regionalt og lokalt plan, teknisk støtte til forberedelse af investeringsprojekter samt finansiel støtte til investeringsprojekter vedrørende energieffektivitet, renovering eller dekarbonisering, jf. artikel 30 i EED."* Endelig bør støtteforanstaltningerne desuden være *"tilgængelige for alle offentlige organer. Pilotprogrammer og -foranstaltninger med begrænset rækkevidde er ikke tilstrækkelige"*.

Danske Regioner opfordrer til, at EU-Kommissionens henstillinger indarbejdes i den videre proces for og forberedelse af en dansk model for implementering af EED.

Ad: Bemyndigelser til at fastsætte regler om anvendelse af princippet om energieffektivitet først.

Lovforslagets §1 stk. 11 lægger op til, at ministeren fremover kan fastsætte regler om, at der i forbindelse med visse typer af planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger vurderes om planlagte energieffektivitetsløsninger er i overensstemmelse med princippet om "energieffektivitet først", jf. EEDs artikel 3.

Det forventes, at bemyndigelsen kunne føre til regler om, at EED's princip om energieffektivitet først skal indarbejdes i visse typer af planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger (med værdi over 100 mio. EUR/750 mio. DKK). Heri ligger fremtidige regler om, hvilke aktører, sektorer og projekter, der er omfattet af kravet om vurdering af energieffektivitetsløsninger, samt om undtagelser fra krav om vurdering af energieffektivitetsløsninger. Den foreslåede bemyndigelse skal sikre, at der kan fastsættes undtagelser til kravet om anvendelse af princippet om energieffektivitet først, i tilfælde, hvor der i anden lovgivning følger overlappende eller modstridende forpligtelser.

Danske Regioner kan som udgangspunkt støtte et øget fokus på energieffektivitet i brede dele af samfundet. Danske Regioner understreger dog samtidig vigtigheden af, at der på konkrete kritiske områder kan være tilgange,

hvor der ses mere differentieret ift brugen af princippet om 'energieffektivitet først'.

Et eksempel kan være sundhedsområdet, hvor hensyn til samfundskritiske funktioner – eksempelvis i relation til hospitaler – kan retfærdiggøre brugen af et andet væsentligt princip; nemlig om patienternes adgang til 'sundhed først'.

Ifm. visse typer af planlægning, politikker og større investeringsbeslutninger på sundhedsområdet (eksempelvis i relation til byggeri, renoveringer mv.) kan der derfor opstå behov for at nuancere afvejningen af hensynet til patienterne og levering af sundhedsydelser som det primære princip overfor - energieffektivitet.

Med til det samlede billede hører også, at regionerne som bygnings ejere løbende er forpligtet på at følge gældende bygningsreglementer, og herunder de krav som Bygningsreglementet (BR) løbende stiller ift. nye bygningers energimæssige ydeevne, energieffektivitet m.v.

Vedr. økonomiske implikationer: Danske Regioner er enig i vurderingen af, at *"udmøntning af de foreslåede bemyndigelser vil yderligere kunne medføre administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner i det omfang, at planer, politikker eller investeringsbeslutninger, der vedtages af en offentlig myndighed, vil blive omfattet af krav om at anvende princippet om energieffektivitet først"*. Der vil derfor være behov at tage konkret stilling og finde en afklaring i takt med at udmøntningen af de foreslåede bemyndigelser foreligger. Danske Regioner forudsætter i den forbindelse kompensation svarende til de afledte økonomiske konsekvenser for regionerne, der medfører af forslaget og den konkrete udmøntning heraf.

Ad: Bestemmelser om ændring af Rådet for Energieffektiv Omstilling (REO)

Under §1 pkt. 2 lægger lovforslaget op til en række justeringer af Rådet for Energieffektiv Omstilling (REO) der også fremover skal rådgive regeringen om energieffektivitet, energibesparelser og relaterede emner.

Hverken regionerne eller Danske Regioner har hidtil været en del af REO og ønsker derfor at blive en del af rådets fremtidige virke. Der opfordres derfor til, at regionerne fremover bliver en del af REO. Regional deltagelse i REO anses bl.a. at være en mulighed for at synliggøre og dele erfaringer om de vilkår, rammer og præmisser som knytter sig til arbejdet for øget energieffektivitet og energibesparelser i regionernes bygningsmasse.

Det fremgår af forslaget, at ministeren fremover kan pålægge REO at rådgive *"regionale og lokale beslutningstagere om aktiviteter m.v. målrettet lavindkomsthusholdninger med en vis energibynde"*: Hertil bemærkes, at det hidtil har ligget i periferien af regionernes kerneopgaver at arbejde med netop dette tema.